

örömhírnek a terjesztése, bemutatása, pozitív, követhető, követendő minták, megélt, távlatos házasságok, családi kapcsolatok, élő, életet termő, sokgyermekes családok bemutatása. Ezt kellene tennie a médiának minden erejével, a kormányzatnak, az önkormányzatoknak, az oktatás egészének – az óvodától az egyetemig –, az egyházaknak, a helyi közösségeknek, a családcsoportoknak, a szülőknek, a nagyszülőknek – mindenkinek, akit érint ez a kérdés. És kit nem érint?...

Korunk örömtelen és éppen ezért görcsösen boldogságkereső. A legtöbb vélekedés a boldogsággal kapcsolatban az, hogy az laza, elernyedtt pihenő állapotban, például szabadság és tengerparti nyaralás idején ér bennünket legbiztosabban. Ezt alapvetően cáfolják a boldogságkutatások! Csikszentmihályi Mihály, a világ egyik legjelentősebb boldogságkutatója a Flow című, híres könyvében így ír: „A boldogság nem olyasmi, ami csak úgy megtörténik velünk és nem kapcsolatos a szerencsével vagy a véletlennel sem. Nem vásárolható meg pénzzel, nem szerezhető meg hatalommal. Nem a külső eseményektől függ, inkább attól, hogyan értelmezzük azokat mi magunk. A boldogság valójában olyan állapot, amelyre fel kell készülni, és mindenkinek magának kell ápolnia és óvnia. Azok az emberek, akik megtanulják, hogyan kell irányításuk alatt tartani belső élményeiket, képesek arra, hogy életük minőségét meghatározzák – ennél közelebb egyikünk sem igen kerülhet a boldogsághoz. A boldogságot azonban nem érhetjük el oly módon, hogy tudatosan törekszünk rá. »Tedd fel magadnak a kérdést, boldog vagy-e, és már nem leszel az« – mondta J. S. Mill. A boldogságra úgy lelhetünk rá, ha életünk minden egyes részletét teljességgel átéljük – legyen az jó, vagy rossz – nem pedig úgy, hogy közvetlenül próbáljuk megtalálni. Viktor Frankl osztrák pszichológus gyönyörűen foglalta össze Man's Search for Meaning (Az emberi élet értelmének keresése) című könyve előszavában: »Ne akarj sikeres lenni – minél inkább célul tűzöd ki a sikert, annál biztosabban elkerül. A sikert nem lehet üldözőbe venni, ahogy a boldogságot sem: a sikernek és a boldogságnak mintegy mellékhatásként, önkéntelenül kell jelentkeznie, mikor az ember valamely önmagánál nagyobb ügynek szenteli magát.«”

A mai világ „erőfeszítés nélkül” szeretne boldog lenni, csak úgy „lazán”, lehetőleg másokért vállalt felelősség és feladat nélkül. Ebből születik az egyéni, vad boldogságkeresés, élvezethajszolás, ami viszont biztosan kudarcra van ítélve. Mint ahogyan a házasságban és a családban is a közvetlen és egyéni boldogságkeresés páros magányhoz és kielégületlen, elidegenedett élethez vezet, mert telve van önzéssel,

ebből fakadó aggodalommal és félelemmel. Az előbbi idézet definíciója viszont megmutatja az utat a boldogság felé a teljes és kölcsönös odaadásban, ami a házasság és a család lényege.

Ezek az alapvető ismeretek hiányoznak a házasságra, családra készülő fiatalokból, az eléjük élt minták sem erről szólnak – sok kudarcos, unalomba, közömbösségbe fulladt párkapcsolatot látnak maguk előtt, ezért nem mernek lépni, dönteni egy szeretetkapcsolat, a házasságkötés érdekében.

(folytatjuk)

HABOS LÁSZLÓ

LESZ-E MÉG?

Lesz-e álma
az álmodónak?
Lesz-e társa
a lázadónak?
Lesz-e bűne
a bűnbánónak?
Lesz-e még út
a vándorlónak?
Lesz-e hite
a hitvallónak?

Lesz-e kérdése
a kérdezőnek?
Lesz-e félelme
a rettegőnek?
Lesz-e kételye
a tévelygőnek?
Lesz-e szégyene
a szégyenlősnek?
Lesz-e még merre
a keresőnek?

Lesz-e még halála
a haldoklónak?
Lesz-e árulása
az árulónak?
Lesz-e még fohásza
a fohászodónak?
Lesz-e még válasza
a válaszolónak?
Lesz-e szabadsága
a szabadulónak?

X-X-X-X